

Handleplan

for ordblinde elever på

Nordstrandskolen

2021-2022

Indholdsfortegnelse

0. klasse	4
Sprogvurdering	4
Supplerende kurser	4
Ordblinderisikotest - bestående af tre deltest	4
Supplerende alfabet-, sproglige og fonologiske kurser efter 1. deltest	5
Skole - hjemsamtale	5
1. klasse	5
Ordblinderisikotest	5
Supplerende alfabet-, sproglige og fonologiske kurser efter 2. deltest	5
Supplerende læseløft efter 3. deltest	5
2. klasse	6
Supplerende læseløft	6
Ordblindescreening med DVO testen	6
3. klasse	6
VAKS	6
Ordblindetesten	7
IT-rygsæk	7
4. - 6. klasse - mellemtrinnet	7
Udredning af ordblinde elever	7
VAKS - ORD kursus	8
IT-rygsæk	8
Kursus i IT-hjælpemidler	8
Tale til tekst	9
Nota	9
Anvende relevante apps på mobilen	9
Uddannelse af klassens lærerteam	9
Undervisning af familien	10
7. - 10. klasse - udskoling	10
Udredning af ordblinde elever	10
IT-rygsæk	10

Kursus i IT-hjælpemidler	10
Tale til tekst	11
Nota	11
Anvende relevante apps på mobilen	11
Uddannelse af klassens lærerteam	12
Undervisning af familien	12
Folkeskolens afgangsprøve	12
Ungdomsuddannelse	12
Kurser for ordblinde elever i 6.-10. klasse	13
6. årgang	13
Stavekursus	13
Flydende læsning	13
Skriveskabeloner	13
7. årgang	13
Stavekursus	13
Flydende læsning	14
Skriveskabeloner	14
IntoWords-kursus i forhold til retstavnings- og læseprøven	14
8. årgang	14
IntoWords-kursus i forhold til retstavnings- og læseprøven	14
Skriveskabelonkursus	14
Kursus i flydende læsning	14
9. årgang	15
IntoWords-kursus i forhold til retstavnings- og læseprøven	15
Skriveskabelonkursus	15
10. årgang	15
IntoWordskursus for nye elever	15
IntoWords-kursus i forhold til prøven i dansk	15

0. klasse

Sprogvurdering

I løbet af skoleåret gennemføres der to sprogvurderinger af eleverne i 0. klasse.

Til udførelsen af sprogvurderingen anvendes der en samlet test fra Hjernen og hjertet, som følger op på sprogvurderinger foretaget i børnehaven. Testen afdækker talesproglige kompetencer så som sprogforståelse, ordforråd og førskriftlige kompetencer som rim-, bogstav- og forlydskendskab. Testen er initieret af kommunen. Skolen supplerer derudover med tre forskellige test fra Alinea - Læseevaluering på begyndertrinet:

- o Vokaler
- o Alle bogstaver
- o Forlyd og rimdel

Testene indeholder opgaver, der viser elevernes forudsætning for deres tilegnelse af alfabetet, sproget og fonologi.

Supplerende kurser

De elever, der viser manglende opmærksomhed på alfabetet, sproget og fonologi, vil blive tilbudt et supplerende kursus i sproglig opmærksomhed. På kurset fokuseres der på sproglyde og bogstaver samt på koblingen mellem bogstaver og lyd i læsning og stavning.

Ansvarlig for testene: 0. classes lærerne i samarbejde med læsevejlederen

Testtidspunkt: Sprogvurderingstesten fra Hjernen og hjertet udføres i september/oktober. Testen *Vokaler* udføres omkring november. Testene *Alle bogstaver* og *Forlyd og rimdel* udføres i foråret.

Ansvarlig for det supplerende kursus: Læsevejlederen

Tidspunkt for kurset: April - juni

Ordblinderisikotest - bestående af tre deltest

I 0. klasse testes alle elever individuelt med Ordblinderisikotesten udarbejdet af Børne- og Undervisningsministeriet. Testen består af tre deltest, som tages i slutningen af 0. klasse, 1. klasse efter jul og i slutningen af 1. klasse. Formålet med testen er at bidrage til en tidlig identifikation af elever, der har forøget risiko for at udvikle alvorlige afkodningsvanskeligheder herunder ordblindhed. Testene giver et billede af elevernes ordlæsning og bogstavkendskab og tager ca. 5 - 10 minutter pr. elev. Forældrene informeres om testen, inden den tages via Aula.

Ansvarlig for testene og information til forældrene: Skolens testlærer

Tidspunkt for testningen: 1. deltest: Maj - juni

Supplerende alfabet-, sproglige og fonologiske kurser efter 1. deltest

Elever, der viser tegn på dyslektiske vanskeligheder efter 1. del af Ordblinderisikotesten, tilbydes et lille alfabet-, sprogligt- og fonologisk kursus, som forældrene laver sammen med deres barn i sommerferien. På kurset fokuseres der på genkendelse, benævnelse af navn og lyd samt form af bogstaverne. Desuden arbejdes der med synteseopgaver og stavning af ord, hvor man går fra bogstav til lyd og omvendt.

Skole - hjem samtale

Til den første skole-hjem samtale spørges der ind til, om der er ordblindhed i familien. Hvis det er tilfældet, videregives informationerne til læsevejlederen for indskolingen og skolens testlærer.

Ansvarlig for samtalen: 0. classes lærerne

Tidspunkt for skole-hjem samtalen: Efteråret

1. klasse

Ordblinderisikotest

I 1. klasse testes alle elever individuelt med Ordblinderisikotestens sidste to deltest. Se ovenstående beskrivelse. Forældrene informeres om testen, inden den tages via Aula.

Ansvarlig for testene og information til forældrene: Skolens testlærer

Tidspunkt for testningen: 2. deltest: Januar
3. deltest: Maj-juni

Supplerende alfabet-, sproglige og fonologiske kurser efter 2. deltest

Elever, der viser tegn på dyslektiske vanskeligheder efter 2. del af Ordblinderisikotesten, tilbydes et alfabet-, sprogligt- og fonologisk kursus i 1. klasse. På kurset fokuseres der på genkendelse, benævnelse af navn og lyd samt form af bogstavet. Desuden arbejdes der med synteseopgaver og stavning af ord, hvor man går fra bogstav til lyd og omvendt.

Ansvarlig for kurset: Læsevejlederen

Tidspunkt for kurset: 1. kursus: November - december
2. kursus: Februar - april

Supplerende læseløft efter 3. deltest

Elever, der viser tegn på dyslektiske vanskeligheder efter 3. del af Ordblinderisikotesten, tilbydes et læseløftkursus efter sommerferien i 2. klasse. På kurset vil der fortsat være fokus på synteseopgaver og stavning af ord, hvor man går fra bogstav til lyd og omvendt samt begyndende kendskab til ord, der ikke følger det lydrette princip, fx de 120 mest hyppigt anvendte ord.

Ansvarlig for kurset: Læsevejlederen

Tidspunkt for kurset: September - november i 2. klasse

2. klasse

Supplerende læseløft

Elever, der scorede lavt i 3. deltest i Ordblinderisikotesten, tilbydes et læseløftkursus i 2. klasse. På kurset er der fokus på synteseopgaver og stavning af ord, hvor man går fra bogstav til lyd og omvendt samt begyndende kendskab til ord, der ikke følger det lydrette princip, fx de 120 mest hyppigt anvendte ord.

Ansvarlig for kurset: Læsevejlederen

Tidspunkt for kurset: September - november med gentagelse i foråret

Ordblindescreening med DVO testen

I slutningen af 2. klasse testes alle elever med DVO testen fra Dansk Videnscenter for Ordblindhed. De elever, der scorer lavt i testen, testes yderligere individuelt. Viser de herefter tegn på dysleksi, vil de få tilbudt et undervisningsforløb i læsestrategier fra starten af 3. klasse i materialet VAKS (Vælg AfkodningsStrategi). Forældrene får information om testen, inden den tages via Aula.

Ansvarlig for testen og information om testen: Skolens testlærer

Testtidspunkt: Maj - juni

3. klasse

VAKS

De elever, der viste tegn på dysleksi i DVO testen, påbegynder et intensiv læsestrategikursus. De vil modtage undervisning på hold med 3 - 4 elever i 2 - 3 timer om ugen i materialet VAKS.

Ansvarlig for kurset: Læsevejlederen

Tidspunkt for kurset: Løbende hen over året

Ordblindetesten

Elever med læsevanskeligheder vil blive udredt individuelt med bl.a. Elbros ordlister og Testbatteriet. Viser resultatet tydelige tegn på dysleksi, vil eleven få tilbudt at gennemføre Ordblindetesten udarbejdet af Børne- og Undervisningsministeriet. Testen kan kun afvikles i perioden marts - juni. Hjemmet underskriver en bemyndigelseserklæring, inden testen kan tages. Testens resultat er gældende i 15 år og følger eleven via deres UNI-login. Hvis testen konkluderer, at eleven er ordblind, vil testlæreren indkalde forældrene og dansklæreren til et testoverleveringsmøde. På mødet vil testlæreren gennemgå alle testresultaterne samt forklare, hvad der videre vil komme til at ske. På testoverleveringsmødet vil eleven blive indmeldt på Nota - Nationalbibliotek for mennesker med læsevanskeligheder. Klassens øvrige lærere informeres om testresultatet af dansklæreren. Elever kan tidligst diagnosticeres ordblinde fra slutningen af 3. klasse.

Ansvarlig for testen og overleveringsmødet til forældre og lærere: Testlæreren

Testtidspunkt: Marts - juni

IT-rygsæk

Elever, der bliver testet ordblinde i Ordblindetesten, vil få tilbudt en IT-rygsæk, som indeholder en Chromebook, hvor de kan anvende læse- og skriveprogrammet IntoWords. Herefter vil de få tilbudt undervisning i anvendelsen af IntoWords og Nota.

Ansvarlig for udleveringen af IT-rygsækken: Testlæreren

Tidspunkt for udlevering af IT-rygsæk: Kort tid efter det endelige testresultat foreligger

4. - 6. klasse - mellemtrinnet

Udredning af ordblinde elever

Elever med læsevanskeligheder vil blive udredt individuelt med bl.a. Elbros ordlister og Testbatteriet. Viser resultatet tydelige tegn på dysleksi, vil de få tilbudt at gennemføre Ordblindetesten udarbejdet af Børne- og Undervisningsministeriet. Testen kan kun afvikles i perioden marts - juni. Hjemmet underskriver en bemyndigelseserklæring, inden testen kan tages. Testens resultat er gældende i 15 år og følger eleven via deres UNI-login. Hvis testen konkluderer, at eleven er ordblind, vil testlæreren indkalde forældrene og dansklæreren til et testoverleveringsmøde. På mødet vil testlæreren gennemgå alle testresultaterne samt forklare, hvad der videre kommer til at ske. På testoverleveringsmødet vil eleven blive indmeldt på Nota - Nationalbibliotek for mennesker med læsevanskeligheder. Klassens øvrige lærere informeres om testresultatet af dansklæreren.

Ansvarlig for testen og overleveringsmødet til forældre og lærere: Testlæreren

Testtidspunkt: Marts - juni

VAKS - ORD kursus

Elever, der startede på et VAKS - kursus i 3. klasse, færdiggør kurset på mellemtrinnet. Elever, der er testet ordblinde på mellemtrinnet, vil få tilbudt et kursus i ORD.

Ansvarlig for kurset: Læsevejlederen

Tidspunkt for kurset: Løbende hen over året

IT-rygsæk

Elever, der bliver testet ordblinde i Ordblindetesten, vil få tilbudt en IT-rygsæk, som indeholder en Chromebook, hvor de kan anvende læse- og skriveprogrammet IntoWords. Herefter vil eleven få tilbudt undervisning i anvendelsen af IntoWords og Nota. På testoverleveringsmødet vil eleven blive indmeldt på Nota - Nationalbibliotek for mennesker med læsevanskeligheder. Eleven vil få tilbudt undervisning i anvendelsen af IntoWords, brugen af Nota, relevante skriveskabeloner og apps.

Ansvarlig for udleveringen af IT-rygsækken: Testlæreren

Tidspunkt for udlevering af IT-rygsæk: Kort tid efter det endelige testresultat foreligger

Kursus i IT-hjælpemidler

Ordblinde elever vil modtage et kursus i IntoWords. Kurset vil bl.a. omfatte følgende funktioner i læse- og skriveprogrammet:

- o Oplæsning
- o Skrivning og stavning med hjælp af ordforslag og ordbog
- o Lydfiler
- o OCR-behandling
- o Billedlæsning
- o Retning af tekster
- o Oprettelse af fagordslister
- o Skrivning i PDF'er herunder bøger der er hentet fra Nota

Ansvarlig for kurset: Ordblindelæreren

Tidspunkt for kurset: Løbende kurser hen over året

Tale til tekst

Elever med særlige skriveudfordringer vil lære at bruge Tale til tekst med Google Docs på deres computer og mobil.

Ansvarlig for kurset: Ordblindelæreren

Tidspunkt for kurset: Løbende kurser hen over året

Nota

Ordblinde elever vil blive indmeldt på Nota - Nationalbibliotek for mennesker med læsevanskeligheder. Eleverne vil lære at hente deres bøger fra Nota og ”pakke” deres computer med relevant litteratur. Derudover vil de lære at bruge søgefunktionerne i Nota til at finde litteratur.

Ansvarlig for kurset: Ordblindelæreren

Tidspunkt for kurset: Løbende kurser på mellemtrinnet

Anvende relevante apps på mobilen

Ordblinde elever vil blive præsenteret for relevante apps til deres mobiler. Det kan fx være:

- o Nota
- o Prizmo Go
- o Google Oversæt
- o Docs

Ansvarlig for kurset: Ordblindelæreren

Tidspunkt for kurset: Løbende kurser på mellemtrinnet

Uddannelse af klassens lærerteam

Klassens lærerteam skal undervises i brugen af IT-hjælpe midler, så de kan hjælpe ordblinde elever. De skal igennem de samme områder, som er beskrevet ovenfor. Desuden skal de lære at scanne materialer til de ordblinde elever. Derudover vil de blive vejledt i, hvordan de bedst inkluderer ordblinde elever i deres undervisning.

Ansvarlig for kurset: Ordblindelæreren

Tidspunkt for kurset: Når eleven er testet ordblind

Undervisning af familien

Til skole-hjem samtalen taler lærerteamet med familien, om der er behov for undervisning i de IT-hjælpemidlerne, som deres barn anvender.

Det er vigtigt, at der løbende er en god og støttende dialog mellem hjemmet og skolen omkring den ordblinde elev.

Ansvarlig for hjælp: Klassens lærerteam og ordblindelæreren

Tid på året: Ved behov

7. - 10. klasse - udskolingen

Udredning af ordblinde elever

Elever med læsevanskeligheder vil blive udredt individuelt med bl.a. Elbros ordlister og Testbatteriet. Viser resultatet tydelige tegn på dysleksi, vil eleven få tilbudt at gennemføre Ordblindetesten udarbejdet af Børne- og Undervisningsministeriet. Testen kan kun afvikles i perioden marts - juni. Ved mistanke om ordblindhed hos en elev i 10. klasse, kan testen dog gennemføres hele året. Hjemmet underskriver en bemyndigelseserklæring, inden testen kan tages. Testens resultat er gældende i 15 år og følger eleven via deres UNI-login. Hvis testen konkluderer, at eleven er ordblind, vil testlæreren indkalde forældrene og dansklærerne til et testoverleveringsmøde. På mødet vil testlæreren gennemgå alle testresultaterne samt forklare, hvad der videre kommer til at ske. På testoverleveringsmødet vil eleven blive indmeldt på Nota - Nationalbibliotek for mennesker med læsevanskeligheder. Klassens øvrige lærere informeres om testresultatet af dansklæreren.

Ansvarlig for testen og overleveringsmødet til forældre og lærere: Testlæreren

Testtidspunkt: Marts - juni

IT-rygsæk

Elever, der bliver testet ordblind i udskolingen, vil få tilbudt en IT-rygsæk med en Chromebook, hvor de kan anvende læse- og skriveprogrammet IntoWords. På testoverleveringsmødet vil eleven blive indmeldt på Nota - Nationalbibliotek for mennesker med læsevanskeligheder. Herefter vil eleven få tilbudt undervisning i anvendelsen af IntoWords, brugen af Nota, relevante skriveskabeloner og apps.

Ansvarlig for udleveringen af IT-rygsækken: Testlæreren

Tidspunkt for udlevering af IT-rygsæk: Kort tid efter det endelige testresultat foreligger

Kursus i IT-hjælpemidler

Ordblind elever vil modtage et kursus i IntoWords. Kurset vil bl.a. omfatte følgende funktioner i læse- og skriveprogrammet:

- o Oplæsning
- o Skrivning og stavning med hjælp af ordforslag og ordbog
- o Lydfiler
- o OCR-behandling
- o Billedlæsning
- o Retning af tekster
- o Oprettelse af fagordlister
- o Skrivning i PDF'er herunder bøger der er hentet fra Nota

Ansvarlig for kurset: Ordblindelæreren

Tidspunkt for kurset: Løbende kurser hen over året

Tale til tekst

Elever med særlige skriveudfordringer vil lære at bruge Tale til tekst med Google Docs på deres computer og mobil.

Ansvarlig for kurset: Ordblindelæreren

Tidspunkt for kurset: Løbende kurser hen over året

Nota

Ordblinde elever vil blive indmeldt på Nota - Nationalbibliotek for mennesker med læsevanskeligheder. Eleverne vil lære at hente deres bøger fra Nota og ”pakke” deres computer med relevant litteratur. Derudover vil de lære at bruge søgefunktionerne i Nota til at finde litteratur.

Ansvarlig for kurset: Ordblindelæreren

Tidspunkt for kurset: Løbende kurser i udskolingen

Anvende relevante apps på mobilen

Ordblinde elever vil blive præsenteret for relevante apps til deres mobiler. Det kan fx være:

- o Nota
- o Prizmo Go
- o Google Oversæt
- o Docs

Ansvarlig for kurset: Ordblindelæreren

Tidspunkt for kurset: Løbende

Uddannelse af klassens lærerteam

Klassens lærerteam skal undervises i brugen af IT-hjælpemidler, så de kan hjælpe ordblinde elever. De skal igennem de samme områder som ovenfor beskrevet. Desuden skal de lære at scanne materialer til de ordblinde elever. Herudover vil de blive vejledt i, hvordan de bedst inkluderer ordblinde elever i deres undervisning.

Ansvarlig for kurset: Ordblindelæreren

Tidspunkt for kurset: Når eleven er testet ordblind

Undervisning af familien

Til skole-hjem samtalen taler lærerteamet med familien om, de har behov for undervisning i IT-hjælpemidlerne, som deres barn anvender. Det er vigtigt, at der løbende er en god og støttende dialog mellem hjemmet og skolen omkring den ordblinde elev.

Ansvarlig for hjælp: Klassens lærerteam og ordblindelæreren

Tid på året: Ved behov

Folkeskolens afgangsprøve

Lærerteamet omkring den ordblinde elev skal være opmærksom på, at de hjælper eleven med at forberede dem til afgangsprøven ved at sørge for, at eleven anvender hjælpemidlerne i dagligdagen, således at eleven er selvhjulpne i anvendelsen af hjælpemidlerne til prøven.

Ansvarlig: Faglærerne

Tid på året: Løbende i udskoling

Ungdomsuddannelse

Lærerteamet skal i samarbejde med uddannelsesvejlederen sikre sig, at elevernes kommende ungdomsuddannelse er orienteret om elevens vanskeligheder, således at ungdomsuddannelsen har IT-hjælpemidler klar, når eleven starter på ungdomsuddannelsen.

Ansvarlig: Klassens lærerteam og uddannelsesvejlederen

Tid på året: Når eleven har søgt ind på en ungdomsuddannelse

Kurser for ordblinde elever i 6.-10. klasse

6. årgang

Ordblinde elever, der har gennemført VAKS eller ORD kurset vil blive tilbudt følgende kurser:

Stavekursus

Der er fokus på ordenes enkeltdele - morfemer. Kurset består af 10 lektioner i materialet: *Læs ordet!*

Ansvarlig for kurset: Ordblindelæreren

Tidspunkt for kurset: 2 timer om ugen i efteråret

Flydende læsning

Eleverne vil få trænet deres læsestrategier. Kurset udføres i tæt samarbejde med hjemmet. De tekster, der læses på kurset, trænes efterfølgende hjemme.

Ansvarlig for kurset: Læsevejlederen

Tidspunkt for kurset: Efterår - vinter

Skriveskabeloner

Eleverne lærer at anvende skriveskabeloner fra bl.a. www.margitgade.dk Skriveskabeloner er en samling af stilladserende digitale skriveark, som de kan anvende i en skriveproces.

Ansvarlig for kurset: Læsevejlederen

Tidspunkt for kurset: Forår

7. årgang

Ordblinde elever, der har gennemført VAKS eller ORD kurset vil blive tilbudt følgende kurser:

Stavekursus

Der er fokus på ordenes enkeltdele - morfemer. Kurset består af 10 lektioner i materialet: *Læs ordet!*

Ansvarlig for kurset: Ordblindelæreren

Tidspunkt for kurset: 2 timer om ugen i efteråret

Flydende læsning

Eleverne vil få trænet deres læsestrategier. Kurset udføres i tæt samarbejde med hjemmet. De tekster, der læses på kurset, trænes efterfølgende hjemme.

Ansvarlig for kurset: Læsevejlederen

Tidspunkt for kurset: Efterår - vinter

Skriveskabeloner

Eleverne lærer at anvende skriveskabeloner fra bl.a. www.margitgade.dk Skriveskabeloner er en samling af stilladserende digitale skriveark, som de kan anvende i en skriveproces.

Ansvarlig for kurset: Læsevejlederen

Tidspunkt for kurset: Forår

IntoWords-kursus i forhold til retstavnings- og læseprøven

På kurset vil eleverne lære at tilgå retstavnings- og læseprøven med hjælp af IntoWords.

Ansvarlig for kurset: Ordblindelæreren

Tidspunkt for kurset: Forår

8. årgang

IntoWords-kursus i forhold til retstavnings- og læseprøven

På kurset vil eleverne lære at tilgå retstavnings- og læseprøven med hjælp af IntoWords.

Ansvarlig for kurset: Ordblindelæreren

Tidspunkt for kurset: Efterår og vinter

Skriveskabelonkursus

Eleverne lærer at anvende skriveskabeloner fra bl.a. www.margitgade.dk Skriveskabeloner er en samling af stilladserende digitale skriveark, som de kan anvende i en skriveproces.

Ansvarlig for kurset: Ordblindelæreren

Tidspunkt for kurset: Efterår - vinter

Kursus i flydende læsning

Eleverne vil få trænet deres læsestrategier. Kurset udføres i tæt samarbejde med hjemmet. De tekster, der læses på kurset, trænes efterfølgende hjemme.

Ansvarlig for kurset: Læsevejlederen

Tidspunkt for kurset: Vinter

9. årgang

IntoWords-kursus i forhold til retstavnings- og læseprøven

På kurset vil eleverne lære at tilgå retstavnings- og læseprøven med hjælp af IntoWords.

Ansvarlig for kurset: Ordblindelæreren

Tidspunkt for kurset: Efterår og vinter

Skriveskabelonkursus

Eleverne lærer at anvende skriveskabeloner fra bl.a. www.margitgade.dk Skriveskabeloner er en samling af stilladserende digitale skriveark, som de kan anvende i en skriveproces.

Ansvarlig for kurset: Ordblindelæreren

Tidspunkt for kurset: Efteråret

10. årgang

IntoWordskursus for nye elever

Elever der ikke tidligere har anvendt IntoWords tilbydes et kursus.

Ansvarlig for kurset: Ordblindelæreren

Tidspunkt for kurset: August - september

IntoWords-kursus i forhold til prøven i dansk

Eleverne lærer at tilgå prøven i dansk med hjælp af IntoWords.

Ansvarlig for kurset: Ordblindelæreren

Tidspunkt for kurset: September og i foråret